

NUMERUL 10 BANI

INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIECĂREI LUNI
și se plătesc tot d'una înainte:

ABONAMENTELE

În BUCUREȘTI la Casa administrației
În JUDEȚE și STREINĂTATE prin mandate poștale
Un an la 15 lei; în STREINĂTATE 50 lei
Săptăm. luni 15 " " " 25 " "
Trăi luni 15 " " " 18 " "

Un număr în străinătate 30 bani

MANUSCRIPLELE NU SE ÎNAPŢOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEI NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEI NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Adevărul

10 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

În BUCUREȘTI și JUDEȚE se primesc număriturile
ADMINISTRAȚIE

În STREINĂTATE, direct numai la administrație și la
TOATE OFICIILE DE PUBLICITAȚIE

Anunțurile la pag. IV . . . . . 0,30 b. linia
" " " III . . . . . 2, — " " "
" " " II . . . . . 3, — " " "
INSERȚIILE ȘI RECLAMELE: LEITRINDUL.

Un număr vechi 30 Bani

Să te ferești Romine de cuiu strein în casă.
V. Alexandri.

UN MINISTRU ESCROC POLITIC

În ultimele zile ale regimului conservator, m'am întâlnit cu un tânăr liberal inteligent, accesibil unor revendicări democratice, dar pentru nenorocirea lui înregimentat, și am avut cu el următoarea scurtă convorbire:

— Sintești gata pentru a primi puterea?

— Lucrul nu se discută, sintem gata.

— Stolojan va face parte din viitorul minister liberal?

— Stolojan nu poate face parte din minister; prezența lui în cabinet ar fi o rușine pentru partidul liberal.

Am văzut alaltă-eri pe acest tânăr; el era foarte nervos, și mi-a spus că la o asemenea rușine nu s'a așteptat nici o dată. El făcea aluzie la numirea lui Stolojan ca ministru de interne, dar eu văzându-l atât de agitat, nu am voit a-i aminti convorbirea ce avusesem cu el acum câte-va luni.

Și căți sint ca acesta, cari înregimentați, sint siliți a îndura umiliile impuse de șeful partidului.

Impresiunea produsă prin chemarea lui Stolojan în capul unui minister a fost dezastruoasă, căci ea este cea mai vie dovadă de căderea morală în care se zvârcolesc bătrânii liberali.

Inchipușcă-și ori-cine pe acest scârboș burtă verde fără domeniul Hereștilor. Pare că îl ved cerșetorind un post de sub-prefect.

Cum a făcut această avere?—Din răscoală și din titlurile falitului Strusberg, plătite în urmă de Statul român, și din distribuirea, într-un mod fraudulos, a acțiunilor Băncii Naționale, la fundarea acestui mare institut de credit.

Dar găsindu-se dator la Creditul funciar rural cu rate neplătite, în sumă de aproape 300 mii de lei, acest nesățios mitocan a avut nerușinarea a intenta un proces minorului Romulus Vrăbiescu — fratele D-nei Stolojan din o a doua căsătorie a defunctului său părinte Iulian Vrăbiescu — și a găsit mijlocul de a-și plăti datoriile lăsând pe drumuri pe acest nenorocit copil, căruia tatăl său i-a lăsat o avere destul de frumoasă.

Iată omul în toată goliciunea vieții sale private și care se află astăzi în capul ministerului de interne.

Voesc acum a-l arăta cititorilor acestui ziar în viața sa publică, și se vor convinge că el nu are la activul său politic de cât o escrocherie, care l'a făcut, se vede, demn de a sta pe banca ministerială, alături cu Dim. A. Sturdza, șeful partidului liberal.

La alegerile generale din 1892, Adevărul a susținut candidatura amicului meu, inginerul V. Ștefănescu, la colegiul al douăle de Craiova, contra candidaturii lui Stolojan. Candidatul nostru a avut destule voturi pentru a trânti în balotagiul pe adversarul său, acest îngâmfat burtă verde, care sfârșise prin a crede că alegătorii vechi capitala a Olteniei sint, ea și locuitorii de pe Herești, robii lui.

Speriat de această cădere, Stolojan a convocat o întrunire publică în care a debeat un șir de insani-tăți care au dovedit că singurul organ care funcționează la acest mitocan este burta.

Un alegător plictisit a interpus pe Stolojan cu următoarea întrebare:

— Toate sunt bune, Cucoane Nastasaki, dar spune-ne cum rămâne cu

apanagiul ce se pregătește pentru Ferdinand?

— Nu vor vota nici un apanagiul, — răspunse Cuconul Nastasaki. — Când Brătianu a dat domeniul Co-roanei, nu l'a dat numai regelui, ci întregii familii regale.

În urma acestor categorice declarații Cuconul Nastasaki a fost ales.

Vine în discuția Camerei dotațiunea de 300 mii lei pe an pentru Ferdinand. — Ce să vezi? — Dușmanul craiovean al apanagiilor se urcă la tribună și, cu un servilism degustător, îndeamnă pe liberalii din Cameră de a-l vota.

Simpaticul și intransigentul reprezentant al colegiului întâi de Craiova Nae Popp se scoală în picioare și strigă cu indignare lui Stolojan:

— Cum rămâne cu formală promisiune ce ai dat alegătorilor D-tale craioveni?

— D-le Popp! altă politică se face la Craiova și alta la București.

Iată omul privat, iată omul public pe care Dim. A. Sturdza l'a ales ca coleg al său în minister.

Un nesățios milionar! Un escroc politic!

M'a apucat greața, sint silit să scuiș.

Alex. V. Beldimanu.

SATIRA ZILEI

Rezoluțiile lui Palladi.

Mare zgomet fac în lumea politică rezoluțiile alocuente pe cari abdominalul tribun de mahala le pune pe hîrtie cari au nenorocirea să-i încapă pe mîini.

Cele mai nostime din cîte au circulat pînă astăzi sint următoarele:

1° S'a denunțat ministerului că niste pescari din Dobrogea au vîndut, cu 7 zile în urmă, niste pește stricat. Immediat matadorul a pus această rezoluție:

„D. inspector silvie X. va merge la fața locului și examinînd persoanele cari au mîncat peștele, va comunica ministerului de urgență.”

2° Alt caz. Se raportează la domeniul că, din cauza unor mori, apele unui riu se revărsă și cauzează stricăciuni. Matadorul rezolvă:

„D. inginer de mine Z. se va transporta la localitate și va lua toate măsurile ca apele să reîntre în marea lor. La caz de neisbîndă, apele vor fi trimise cu forța la mătăci.”

3° Alta. Se raportează de către administrație că pescarii de pe Dunăre pescuiesc peștii cu iocă atunci cînd nu este permis. Matadorul auzind una ca asta, pune repede rezoluția:

„D. Dr. Antipa va inspecta tot litoralul Dunărei și va examina dacă peștii sînt în adevăr iocă. La caz afirmativ, va impune pescarilor, sub cele mai aspre pedepse, ca, pînă la o nouă dispozițiune, să nu mai pescuiască nici un pește de sexul feminin, precum: Cega, stiuca, caracuda, plătică, scumbia, mreana, viza și plevușca, fiindu-le permis a pescui numai: crapul, morunul, galăul, somnul, bibanul, linul și știul.”

În fața acestor rezoluții se spune că și parlamentul va lua, cît de curînd, rezoluția ca să-l facă să cînte cunoscuta airă „Adio del passato.”

Vax.

Retragerea D-lui general Budișteanu

Promisiunile. — Ce s'a realizat. — Eșecurile D-lui Budișteanu. — Tînguirile. — Ceartă între miniștri.

Venirea D-lui general Budișteanu în capul departamentului războiului a fost primită cu mare bucurie de majoritatea ofițerilor din armată, mai cu seamă de către cei ce nu l'cunoșteau. Restul lumii credea că în D-sa, armata a căpătat pe idealul miniștrilor de război, omul capabil, învățat, activ și mai cu seamă just. De aceeași opinie se bucura și în sinul colegilor săi din minister.

Promisiunile

Imediat după depunerea jurămîntului, prima sa grijă a fost de a răspîndi un fel de program prin care trompetele ideile sale reformatoare și blama tot ceea ce făcuse predecesorii săi. A anunțat apoi sporiri de funcțiuni, creări de noi grade și în fine o serie de promisiuni cari îl făcuseră să devină un moment pentru subalternii săi un fel de semi-zeu. Cei mai încrezători ziceau că nimeni pînă atunci nu meritase într'adevăr numele de p-

rinte al oșterii. Acuma se întrupase în persoana noului lor șef.

Ce s'a realizat

Toate acestea însă nu erau de cît reclamă electorală, pentru a obține atît sufragie le ofițerilor alegători cît și a familiilor și amicilor lor, interesîndu-l în cauză așa în cît să devie chiar un fel de agenți electorali și mașine servile ale administrației, în materie de alegeri.

Reforme nu s'a văzut nici una, sporiri de funcțiuni asemenea, căci a promis creșterea locurilor de generali comandanți de brigăzi de cavalerie și nu poate realiza aceasta din pricina D-lui G. Cantacuzino, care n'are fonduri. Cu creșterile de noi grade de asemenea a făcut fiasco. Restul promisiunilor de departe de a corespunde așteptărilor subalternilor, căci toate legile propuse de D-sa sint desavantajoase corpului ofițeresc; așa este legea pensiunilor militare, a înaintării în armată, a poziției ofițerilor, etc.

Eșecurile D-lui Budișteanu

D. general Budișteanu a debutat în reformele sale prin legea sporirii soldelor în armată, pe care Camera a votat-o, dar nu așa cum a voit D-sa, căci l'a tăiat D. Iarca, deputatul de Buzău, pofta de a pune la mîna și tresa a treia de general de corp de armată și, vrînd-nevrînd, a renunțat la ea.

Dar ceea-ce l'a indignat pe D. ministru de rezbel, și cu drept cuvînt, este atitudinea colegului său D. Stoicescu, care a combătut unele puncte din proiectul său de lege, susținînd părerea deputatilor cari au aerul de a face opoziție guvernului.

Tînguirile D-lui Budișteanu

Aseară, la orele 9, pe cînd era întrunire la D. Flea, D. ministru de rezbel s'a dus la D. Sturdza, căruia s'a tînguit contra D-lui Stoicescu și l'a declarat că nu mai poate rămîne pe banca ministerială dacă primul-ministru nu va lua promisiunea D-lor G. Cantacuzino și Stoicescu de a-l da concursul lor pentru îndeplinirea celor ce voieste a face pentru armată. A arătat D-lui Sturdza că D. Cantacuzino l'a făcut ridicol obligîndu-l a nu putea pune legea soldelor în aplicațiune.

D. Sturdza a lăsat însă să înțeleagă D. Budișteanu că nici D-sa nu vede în noile proiecte de lege ale D-lui Budișteanu atingerea scopului de a căpăta popularitate în armată și a face astfel din această instituțiune un aliat puternic al partidului național-liberal.

Ceartă între miniștri.

Eri la orele 10, D. general Budișteanu s'a dus la ministerul de interne unde a fost chemat telefonic și D. C. Stoicescu.

D. general Budișteanu a reînceput doleanțele sale, cari au împacientat pe D. C. Stoicescu. Acesta a declarat că va face tot-d-a-una așa cum a făcut pînă acum, căci nu admite a se lucra și aproba proiecte de legi cari ating și departamentul său, fără ca D-sa să fie consultat. A explicat apoi D-lui Sturdza că D. general Budișteanu nu a avut condescendența de a-l consulta și pe D-sa relativ la călătoriile ofițerilor pe căile ferate și că de la consiliul de miniștri, la care D-sa nu a asistat, D. ministru de rezbel a dus proiectul pe biroul Camerei, căutînd ca prin surprindere, precum a voit a face și cu generalii de corp de armată, să obțină votul Camerelor. D. Sturdza a admis opiniunea D-lui Stoicescu, ceea ce a supărat pe D. Budișteanu, care, în urma noilor declarațiuni de inamicitate din partea D-lui Stoicescu și de dezaprobare D-lui Sturdza, a înțeles că nu mai are ce căuta în actualul Cabinet.

Cu toate acestea, după plecarea D-lui ministru de rezbel, d. Sturdza a reprimadat pe D. Stoicescu, care, căutînd a-și susține cauza sa, nu a reușit și a plecat furios. Eșind din cabinetul primului ministru, D. Stoicescu zicea:

— A! se înșală, nu merge așa. Eu nu sint Flea.

Pook.

FARSA PARLAMENTARĂ

Camera. — Scîrmăneala miniștrilor urmează. D. Ionel Grădîșteanu prezintă o propunere pentru desființarea legii minelor.

Bietul Mitică simte că momentul unor noi scuze a sosit, ultimele trei zece de fire de păr i se fac vîlvoși pe virful prețului său cap, iar Oculta se face în mod ocult.

Anti-minierii fac o prăpădă febrilă în favoarea urgenței, pe cînd alegii guvernului, la cap cu micii descendenți ai marelui Brătianu, declară taturora, că guvernul nu-î urgent de loc.

Lupta devine omerică și la propuneri mai colorate de cît abdomenul lui Palladi. Dimanarea der-

cinde cu Talvegul în arenă, Chirișopolu apare cu mura lui destinată de la natură ca să întarce copiii, iar Malaxa de la Galați joacă figura a treia de la Lanciers prin toate grupurile de deputați.

Rezultatul votului este un nou succes negativ pentru guvern. Pentru guvern se pronunță 61 de voturi, iar contra guvernului 43, fără a mai socoti că toți miniștrii deputați au căutat ca, cu acest prilej, să manifeste încrederea ce au în l'nsii.

Mina lui Mitică Scuză e mai în pericol de cît legea minelor, de vreme ce rafinata ligă anti-minieră a ridicat capul și, ca un nou Delavrancea, se bate cu pumnul în piept, își netezește frezura și stigă: «Sturdza! Sturdza! redă țării sub-solul patriei!»

Senatul. — Aici transpă ministru domeniilor. Senatorii majorității îl iau la frecus în cît bietul matador scoate chiloame de nădușală prin toți porii vastului său corp și imploră grațiosul concurs al lui Mitică Scuză.

Un senator spunea că Palladi va fi mîncat cu această ocazie, iar eu aștept să văd și această minune: Un ministru mîncat de pești.

Am auzit despre povestea lui Iona înghițit de un Chit; acum vom aștia la tragedia întîmplare a lui Palladi introdus în burta unui morun și scos pe la vice-versa, ca ori-ce materie fără portofoliu.

O, Palladi! Palladi! e mica distanță de la Capitol și pînă la Compania Broadvelică.

Stop.

TIPURI

P. Poni

Tăcut, retras, departe de zgometele lumesci, stă bătrînul doctor Faust, gîndindu-se nu la marea problemă a vieții, dar la o problemă mai grea, mai acută și mai bleducată: cum să dobîndească 25 milioane de la un regin cîzut în deficit.

D. Poni cîntă și o să se alege cu cugetarea. Halal să-î fie, dacă la vîrele D-sale tot mai crede că pot egi milioane din pîtră seacă.

Politica îl atrage foarte puțin săi aproape de loc. Idealul D-sale este să reformeze legea instrucțiunii, să facă ceea ce n'a făcut nimeni înaintea D-sale, să facă mai mult de cît toți cei-țai miniștri de instrucțiune împreună.

Activitatea actuală a D-lui Poni s'ar putea numi cu drept cuvînt: Lupta pentru milioane.

Vardalabum.

Unde's unanimitățile?

D. Sturdza are de ce să fie îngrozit și să se teamă de actuala Cameră. Opozițiunea a fost strîmă în alegeri, dar se pare că o altă opozițiune s'a alcătuit în Cameră și că guvernul poate fi trîntit jos, dintr-o zi în alta. Cele întîmplare alaltă-eri în Cameră dovedesc pe deplin zisele noastre. D. Grădîșteanu a propus desființarea „legii minelor” care a fost calul de bătaie al opozițiunii liberale. Banca ministerială a combătut urgența și propunîndu-se votul secret, urgența s'a respins, dar această respingere s'a făcut cu 42 de voturi contra 62. O deplasare de „un-spre-zece voturi” ajungea ca guvernul să capete un vot de blam și să fie silit să se retragă gonit de o Cameră aleasă de el. Era ce-i dreptul să fie culmea nerecunoștinței, lucru care însă de altmîntreala este un caz absolut neglijabil în politică.

În o asemenea dispozițiune a parlamentului e naturală dorința D-lui Sturdza de a închide Camerele la 15 Martie și la nevoie a le dizolva.

Votul de alaltă-eri însă este un punct bun, nu pentru guvernul liberal, care a uitat făgăduințele date în opoziție, dar pentru membrii minorității liberale cari au pudoarea de-a nu-și uita promisiunile și voiesc să suprimă o lege pe care au combătut-o cu atîta energie pe cînd partidul conservator era la putere. Voința însă a acestei minorități cîinstite a fost suprimată de a-tot-puternicia guvernului și de slugărnicia abjectă a patru-zece și două de deputați. În tot cazul, simptomul de acum trei zile este foarte semnificativ. D. Sturdza poate să-și ia nădejdea de-a avea unanimități. Pui pe cari l'a scos D-sa, au făcut aripi și simțindu-se slăbiți pe ele, au început să zboare pe propriul lor compt.

C. M.

Revoluția în muzică

Bayreuth. — Nietzsche și Wagner. — Ambroise Thomas. — Mignon. — Gounod, Thomas, Goethe. — Concluzii.

În Bavaria se află un mic orașel, al cărui nume este astăzi cunoscut unei lumi întregi și în special lumii muzicale; — vorbesc de Bayreuth.

Richard Wagner, marele compozitor, a postulat revoluțiunii în arta muzicală, a voit să facă din acest orașel fără de importanță un loc de pelerinaj pentru toți doritorii unei muzici sănatoase și puternice.

Ca Schopenhauer, care fără îndoială a fost un mare artist în flozofie, și Wagner, marele filozof în arta muzicală, a voit să-și înalțe un templu, în care o lume întreagă să se prosterne în fața lui. Și Wagner nu s'a înșelat. Sînt astăzi mii de oameni cari se închină lui Schopenhauer, dar cu zece de mii poți să-î numeri pe aceia cari, mișcați pînă în adîncul sufletului lor de puternica muzică a maestrului de la Bayreuth, au început a prefesa o nouă religie, a ceea a dramei muzicale și a melodiei înfinite.

Nietzsche și Wagner

Friedrich Nietzsche, omul căruia l'a făcut cea mai mare nedreptate chiar de către prietenii săi, atunci cînd l-au înălțat cu de-a-sila la rangul unui filozof de profesie, a judecat perfect muzica lui Wagner. El spune: arta lui Wagner nu eliberează, ea zdrobește. După ce ai ascultat o operă de a lui Wagner, nu respiri mai liber, n'ai impresia pe care l'po face muzica în genere, de a fi scăpat de o mare greutate, ci din contra, te simți nîmicit și distrus par-că sub loviturile unei soarte prea crude și prea nedrepte.

Așa e muzica lui Wagner și ceea-ce Nietzsche găsește caracteristic numai pentru dînsa, în fond e caracteristic pentru întreaga artă a timpului nostru.

Wagner, marele muzician, e încă puțin apreciat, dar între acei cari fără să-l priceapă, îl admiră, și acei cari pe față spun că preferă Cavaleria rustică a tutulor Walkirilor și Trilogiilor, aceștia din urmă sint de preferat.

Ambroise Thomas

Între compozitorii mai de seamă ai acelor opere cari prin ușurătatea lor au reușit să devie în bună parte populare, trebuie numărat și Ambroise Thomas. El a știut să împerecheze tot rafinamentul tehnicii muzicale cu ușurătatea melodiei.

Născut la 1811, el e unul din muzicanții din Metz. Ambroise Thomas intră la vîrsta de 17 ani în conservatorul din Paris, al cărui director a devenit mai tîrziu în urma morții lui Auber.

După studii serioase, făcute sub condițiunile cele mai nenorocite de trai, prima sa operă, La double échelle, văzu lumina — rampelor de scenă.

Deși bine primită, ea nu fu reprezentată de cît de cîte-va ori. O serie întreagă de opere urmă, fără ca succesul dorit să sosească. Cîtez dintr'însele: Le Caid, Un vis de noapte de vară și Raymond.

Mignon

La 1866 apărură, după o lungă întrerupere, opera care l'a făcut lui Ambroise Thomas și de reputație internațională. „Mignon” — zice cunoscutul critic vienez Hanzlic — întruște toate calitățile prețioase ale maestrului. Mignon a făcut ca numele său să fie trecut în cartea de aur a muzicii franceze și l'a făcut cunoscut prin țări cari pînă atunci nici nu auziseră de dînsul.

Este poate unic faptul în istoria operelor diferiților maeștri, ca a mia reprezentăție să se fi dat în prezența autorilor lor. Ambroise Thomas a asistat la a mia reprezentăție a operei sale Mignon.

Gounod, Thomas, Goethe

Este caracteristic faptul, că doi dintre cei mai de seamă compozitori francezi, au împrumutat acțiunea dramatică pentru două dintre cele mai de seamă opere ale lor, de la un poet german.

Vorbesc de Gounod și de Ambroise Thomas și de operele lor „Faust” și „Mignon”, a căror acțiune este împrumutată de la Goethe. Și cît de bine au știut să transpuie maeștrii francezi în muzică, poezia genialului german, aceasta o dovedește succesul pe care l-au avut aceste două opere chiar în Germania.

În special, cele două cîntece devenite populare în Germania: „Kennst du das Land”, (cunoști tu țara) din Mignon și „Es war ein Koenig in Thule” (a fost un rege în Thule) din Faust, au devenit-o cu melodia francezilor.

